

LES CLAUS DEL CONGRÉS D'ESQUERRA REPUBLICANA

Passar la torxa d'ERC

Un document firmat per nacionalistes, independents o no, d'arreu dels Països Catalans pot fer de revulsiu important de cara al pròxim congrés d'Esquerra Republicana, enmig de fortes tensions personals internes.

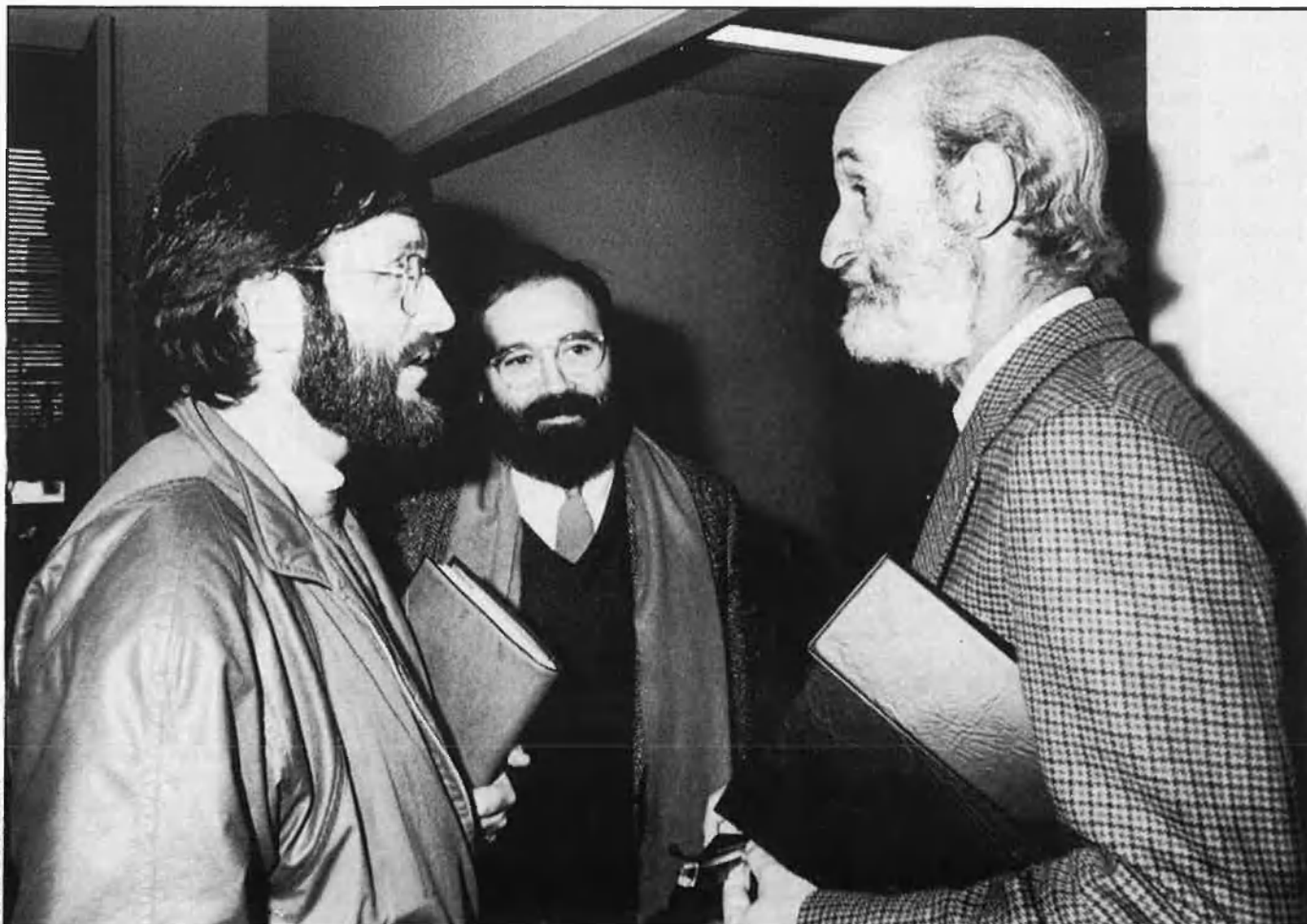
Assumpció Maresma

El catorze d'abril de 1931, Esquerra Republicana de Catalunya controla la naixent república catalana, el Govern Civil de Barcelona i un bon nombre d'Ajuntaments catalans —entre ells el de Barcelona. Fins i tot la Capitania General és atorgada a un amic personal de Francesc Macià. L'hegemonia d'aquest partit —que havia estat creat aquell mateix any— és aclaparadora durant el període de 1931 fins al 1939.

Encara són els homes d'Esquerra Republicana els que es mantenen durant la dictadura al front de la Generalitat a l'exili. Mentrestant, a l'interior noves forces polítiques, allunyades de la tradició històrica que representava ERC, comencen a crear unes altres formes d'expressió nacionalista, que, mort Franco, esdevindran hegemòniques. Després del 1975, ERC ja no serà la referència majoritària del nacionalisme català. Però el seu pes polític és encara inqüestionable: **Heribert Barrera** (Secretari General del

DOMÈNEC UMBERT

DOMÈNEC UMBERT

Dalt, Heribert Barrera. Baix, Francesc Vicens amb Àngel Colom.

Partit des de l'any 1976) serà president del Parlament autonòmic, entre 1980 i 1984. Un membre d'ERC, **Joan Hortalà**, forma part de l'actual Consell Executiu de la Generalitat. Mentrestant, però, el partit legendari de Macià i Companys perd vots en cada convocatòria electoral: a l'any 1980, les primeres eleccions autonòmiques, obté 14 diputats al Parlament de Catalunya, a l'any 1984 només n'aconsegueix 4, l'any 1986 no aconsegueix l'objectiu de posar un dels seus homes al Parlament de Madrid. Era l'objectiu mínim que fins aleshores havia assolit. Esclata la crisi.

Una crisi sempre matisada pel pes de la història. Una història que tots diuen que és un capital polític. Una crisi aixoplugada pel pes d'un home, Heribert Barrera, el secretari general en els últims deu anys, del qual tots afirmen que és l'altre gran capital polític, sobretot per la seva honestedat i el seu carisma. Una crisi que té com a principal desafiament veure si aquest capital pot donar rendiment a finals del segle vint, o si és un capital que ja no es canvia en la vida política actual. Adequar el pes de la història al present sembla l'objectiu de tots.

Quan a les últimes eleccions al Parlament espanyol Esquerra Republicana no aconsegueix cap parlamentari, Heribert Barrera —al cap d'uns dies— posa el càrrec a disposició del partit. La disponibilitat no li és acceptada. Aquella mateixa nit, però, la tensió és fa pública. **Francesc Vicens** dona com a causa del fracàs la participació en el govern de la Generalitat d'ERC.

Heribert Barrera anuncia que no es presentarà a la reelecció per al càrrec de secretari general en el proper Congrés del partit. Amb aquesta decisió, Barrera sembla voler donar joc a tot el moviment que hi ha al seu entorn. Un moviment somort, evidentment. Tres homes entren en joc d'una manera clara: **Albert Alay**, **Joan Hortalà** i **Francesc Vicens**. Es parla de tendències: Joan Hortalà al front del sector anomenat «liberal»; Albert Alay, com a cap del sector dit «socialista»; Francesc Vicens, sense nom de tendència, però en clara confrontació amb la línia d'Hortalà, actual conseller d'Indústria i Energia del govern de la Generalitat, que seria el màxim exponent de la voluntat de continuar governant amb CiU.

L'existència de tendències és desmentida constantment; com ha dit Heribert Barrera es «tracta de personalitats diferenciades». I així deu ser, sobretot perquè la infraestructura del partit es tan precària que fa fins i tot difícil això: articular tendències.

A començament de novembre un nou element entra en joc: **Carod Rovira**, fins aquell moment vinculat amb Nacionalistes d'Esquerra, parla en un article al diari *Avui* de la necessitat de refundar ERC. Una nova maniobra es comença a articular.

Mentrestant, però, el Congrés és cada vegada més a prop i no es presenta cap candidatura per a la Secretaria General d'ERC. **Francesc Vicens**, finalment, és el primer a decidir-se dels candidatables coneguts. També s'hi presenta **Francesc Permanyer**, amb un programa d'actuació concret

que passa bàsicament per una reorganització interna del partit.

Francesc Vicens presenta la seva candidatura amb un reclam important: possibilitar la modificació dels estatuts perquè es creï la Presidència del partit, que seria per a Barrera. Nous esdeveniments, però, en la recta final pel Congrés: H. Barrera, en un article, també publicat a *Avui*, parla de la necessitat que ERC es converteixi en l'aglutinador de tots els nacionalistes que no renuncien a l'autodeterminació. Paral·lelament, llança un cable, nou i inesperat, a través de les pàgines de *La Vanguardia*. Parla de la conveniència de celebrar dos congressos durant l'any 1987 —davant la possibilitat que nova gent s'incorpori al partit— i d'una possible solució transitòria per ocupar la seva vacant com a secretari general entre els dos Congressos, consistent en una direcció política col·legiada. A les seves declaracions, a més, hi ha un intent de posar pau entre els possibles candidats i la concreció que aquesta proposta va directament per a **Alay**, **Vicens** i **Hortalà**.

La resposta no es fa esperar. L'endemà mateix, a *La Vanguardia* els tres homes forts d'ERC responen. Cap dels tres no acceptaria una direcció política col·legiada.

I, dos dies més tard, **Carod Rovira**, **Àngel Colom** i **Aureli Argemí** presenten públicament en el Col·legi de Periodistes la *Crida a Esquerra Republicana de Catalunya*, signada per cinquanta persones representatives de l'esquerra nacionalista de tots els Països Catalans. Gent del Principat com

Venta del Pilar

Ctra. entre Alcoi i
Cocentaina, s/n.
Tel. 59 23 25
ALCOI

Venta del Toboso

RESTAURANT

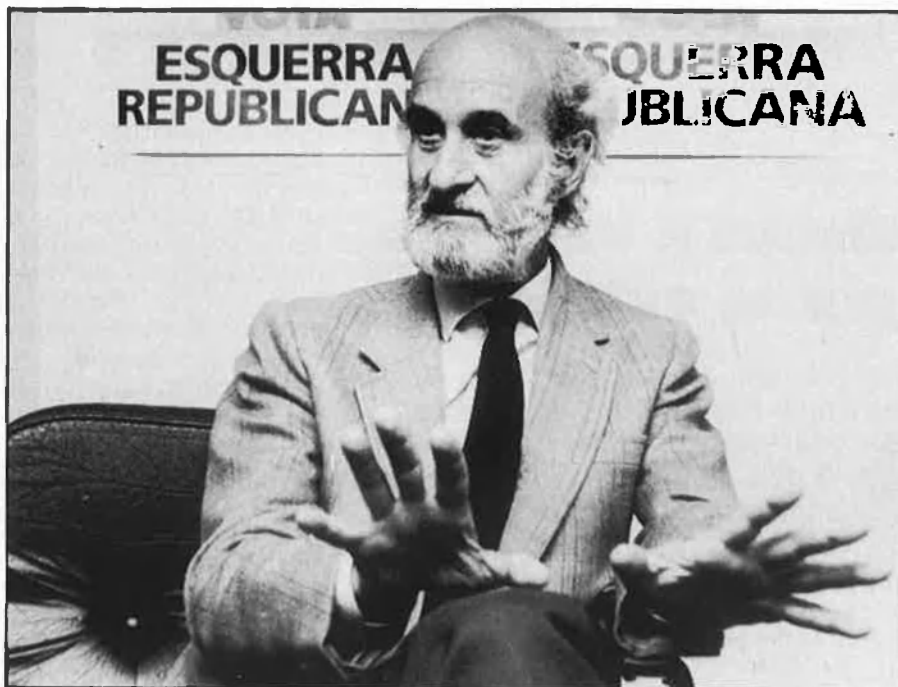
Menú degustació
d'ànec

2.200 ptes.

Menú de treball

1.600 ptes.

Mar, 22 · telf. 332 30 38 · 46003 Valencia

Francesc Vicens: «Modificar els estatuts i crear la presidència».

Fèlix Cucurull, Josep Gifreu, Lluís Sala-Molins, Ramon Barnils, Quim Monzó. Gent del País Valencià: des de Josep Lluís Albinyana fins a Matilde Salvador, passant per tots els sectors possibles d'UPV: Paca Sevilla, Francesc Mira, Vicent Pitarch i Josep Lluís Blasco. I de les Illes: Josep M. Llompart, Nadal Batle, Gabriel Oliver... La proposta d'aquest grup diu així: «Fem una crida a Esquerra Republicana de Catalunya perquè, en el seu congrés de gener, decideixi un nou període de confluència de tots els sectors nacionalistes d'esquerra, que canalitzi políticament l'independentis-

me creixent ...Apostem perquè entre tots fem possible el retorn d'Esquerra Republicana de Catalunya al tremp i la confiança popular que en foren l'origen».

El signants d'aquesta crida demanen que el Congrés de gener sigui de transició per iniciar el procés d'entrada a ERC de nova gent. Un procés que culminaria en un Congrés de tardor. En essència, i en formulació, el mateix que cinc dies abans havia proposat Barrera. Una coincidència clara, que lògicament ha de passar per una col·laboració mútua i una coincidència de plantejaments. Al mateix

temps, els portaveus dels signants expressen el desig de no interferir en la dinàmica interna del partit, però sí que creuen convenient que al mes de gener no surti cap secretari general nou i que Heribert Barrera sigui l'àrbitre d'aquest període d'obertura, com a garantia de la neutralitat.

Durant l'acte de presentació d'aquesta proposta, un altre fet inesperat: Francesc Vicens fa acte de presència entre la premsa, tot i no ser convidat. Preguntat pels periodistes, diu estar d'acord amb tot el que s'ha plantejat, menys amb una cosa, ell creu que en el Congrés de gener ha de sortir secretari general nou.

Tot aquest enrenou d'última hora crea més tensió en el partit. Una tensió, com ja hem dit abans, sempre esmortida pel respecte i la unanimitat que envolta Heribert Barrera. És obvi que darrere Carod Rovira i Àngel Colom hi ha el suport absolut de Barrera; per tant, silenci. De moment, Albert Alay ha anunciat públicament que no presentarà cap candidatura per raons estrictament personals.

Totes les cartes, però, no estan girades. Joan Hortalà encara no ha decidit si s'hi presentarà o no. A principis de novembre, el seu nom sonava com a candidat amb majoria. Ara, de moment, silenci. Heribert Barrera ha manifestat a EL TEMPS que queda exclosa la possibilitat que ell es presenti a la reelecció i ha tornat a insistir sobre la viabilitat de la Comissió Política com a òrgan de direcció durant el període de transició, tot apuntant la possibilitat que ell mateix en podria formar part. □

DOMÈNEC UMBERT

Bar La Lonja

C/. Palafox n. 1. Tel. 357 00 56
46001 València

